

Notat

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-620-00029
Ref. sidye
Den 15. juni 2011
Dep-kirst

Besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg den 8. juni 2011

Spørgsmål 1: Er det ikke enzymer man anvender i vaskepulver i stedet for fosfater og er de farlige at anvende?

Svar:

Fosfaternes funktion i vaskemidlerne er hovedsageligt at fungere som såkaldte kompleksbindere. Fosfat binder kalk og magnesium, således at vandet gøres blødt, og de vaskeaktive stoffer virker bedre. Fosfater bidrager også til at forhindre gentilsmudsning af tøjet under skylningsprocessen og til at øge pH i vaskevandet. Fosfaterne har således flere funktioner i tekstilvaskemidlerne, hvilket er baggrunden for deres udbredte anvendelse.

Enzymers funktion i tekstilvask er derimod primært at igangsætte nedbrydning af fedt, protein og kulhydrat. Enzymerne virker ved at "klippe" større stoffer i mindre stykker, hvorved det bliver en nemmere opgave for de vaskeaktive stoffer at rengøre tøjet. Der findes forskellige typer enzymer i vaskemidler. Proteaser (nedbryder protein), amylaser (nedbryder stivelse), lipaser (nedbryder lipider/fedt) og cellulaser (nedbryder cellulose). Enzymer er generelt luftvejsirriterende og kan give luftvejsallergi ved indånding. Enzymer i vaskemidler tilsættes dog typisk som indkapslede granulater eller i flydende opløsning, og vurderes ikke at udgøre en risiko.

Spørgsmål 2: Hvordan er forbrugernes opfattelse af vægt kontra procent ift. koncentrerede vaskemidler?

Svar:

Det ungarnske formandskab har under forhandlingerne arbejdet på et forslag, der udtrykker anvendelsesbegrænsningen for fosforholdige indholdsstoffer således at produkterne enten skal indeholde mindre end en maksimal vægtprocent eller også skal de overholde en grænse på højst 0,5 g fosfor pr. foreskrevet dosis vask ved middel vandhårdhed.

Formålet er, at finde en måde at udtrykke anvendelsesbegrænsningen på, der vil give mulighed for yderligere kompaktering af vaskemidlerne. Kompaktering anses for en fordel ud fra et miljømæssigt synspunkt, da det bl.a. medfører lavere energiforbrug ved transport og reduceret emballageforbrug.

Ifølge den europæiske brancheorganisation for vaskemidler, AISE, kræver de kompakte vaskemidler generelt en smule højere grænse for fosforholdige stoffer for at produktet kan fungere, men da produktet samtidig er kompakteret, vil det samlede forbrug af fyldstoffer og andre kemikalier være lavere, end ved brug af traditionelle pulvere.

Efter en eventuel indførelse af en begrænsning af fosfater vil forbrugerne, ligesom i dag, frit kunne vælge mellem kompakte og traditionelle vaskepulvere, da begge typer produkter vil findes på markedet.